

Doporučení a zásady využívání umělé inteligence

motto: „Umělá inteligence nám otevřela dveře do fascinujícího a stále se rozvíjejícího světa, a vy nyní máte jedinečnou příležitost naučit se s ní pracovat a využít jejího potenciálu ve vašem vzdělávání i v osobním a budoucím profesním životě. Vstupte do tohoto virtuálního prostoru a využijte AI jako nástroj pro dosažení vašich cílů ve škole i mimo ni.“

Formulace základních principů pro používání AI

Odpovědnost – za výsledek práce s využitím AI je vždy odpovědný autor.

Kritické myšlení – informace získané prostřednictvím AI je nutné vždy kontrolovat, ověřit jejich relevantnost a přesnost. Nedopustit, aby použitá data byla chybná nebo zavádějící či diskriminační.

Morální zásadovost – použití AI musí respektovat všechny etické a morální principy osobního či studijního života každého jednotlivce a být s nimi v souladu.

Transparentnost – technologie AI nejsou spoluautory práce a běžně se neuvádějí v seznamu referencí (použité literatury). Použití AI je však nutné vždy jednoznačně uvést v textu např.: „Text byl navržen programem ChatGPT 4.0“ nebo „Při formulaci (této kapitoly, odstavce...) byl využit program ChatGPT x.x.“ Neuvedení informace o použití AI je považováno za jednu z forem plagiátorství.

Pokud je nezbytné AI citovat, použijte některou z forem normy ČSN ISO 690, například v podobě: OPENAI. ChatGPT-4. AI program. Datum (den, měsíc, rok). Dostupné z: <https://openai.com/blog/chatgpt>. [citováno RRRR-MM-DD].

V každém případě důrazně doporučujeme možnosti využití a citování nástrojů AI konzultovat s vyučujícím nebo vedoucím vaší práce a respektovat jeho pokyny.

Nezávislost na AI – technologie AI používejte jako doplňkový prostředek a posílení kreativity a hledání nových cest k řešení problémů. Vždy se opírejte především o vlastní znalosti. Naučte se rozpoznávat situace, kdy je použití AI vhodné a kdy se můžete dostat do rozporu s morálními a vědeckými zásadami.

Bezpečnost – uvědomte si, že veškerá data a informace, které poskytnete technologii AI, mohou být zneužity. Pokud AI využíváte, automaticky souhlasíte s veškerými podmínkami stanovenými jejich poskytovateli.

Doporučení pro učitele:

- zařazujte do výuky témata a úkoly tak, aby se žáci technologii AI naučili používat a současně si osvojili zásady etické, tvůrčí a bezpečné práce s AI;
- je pouze na rozhodnutí vyučujícího, pokud práci žákům v určitém období nebo na určitém tématu zakážete, takové rozhodnutí musí být vždy zdůvodněné;
- buďte obezřetní a předcházejte situacím, kdy byste museli dokazovat porušení etických pravidel či nepřiznaného využití nástrojů AI. Je to v současné době velice problematické.

Mgr. Jaroslav Šťastný, ředitel školy